

POSUDEK OPONENTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Víta Berana

Alokace zahraniční pomoci arabských donorů

Obsahová stránka

Cílem práce je „zkoumat aktuální trendy, směry a faktory alokace zahraniční pomoci arabských donorů“ (s. 14) a práce se těmto tématům věnuje. V první kapitole autor vymezuje koncept nových donorů. Druhá kapitola přináší přehled teritoriální alokace tří arabských zemí včetně analýzy trendů (ta je metodicky ošetřená – časové intervaly atd.). Ve třetí kapitole autor zkoumá faktory selekce a alokace rozvojové pomoci. Nejdříve shrnuje závěry empirických studií na toto téma (protože literatura je široká, identifikace faktorů mohla být zprůhledněna např. tabulkou), poté diskutuje motivy arabských donorů a v poslední části shrnuje metodické přístupy ke zkoumání faktorů selekce a alokace pomoci. Čtvrtá kapitola obsahuje výzkum autora, regresní analýzu determinantů poskytnuté pomoci dvou arabských donorů včetně podrobného popisu metodiky.

Celkově se jedná o velmi dobře zpracovanou práci, jejíž teoretická a empirická část tvoří koherentní celek. Koherenci narušuje pouze nekonzistentní klasifikace determinant rozvojové pomoci. Teoretická (3.2) a empirická (4.2) část dělí determinanty pomoci na zájmy donora a potřeby příjemce, avšak klasifikace není konzistentní. Faktor náboženství je v teoretické části klasifikován jako potřeba příjemce, zatímco v empirické části je (neformálně) klasifikován jako zájem donora. V teoretické části autor naopak klasické faktory potřeb příjemce (např. míra chudoby aproximovaná typicky výší HND na osobu) opomíjí.

Druhá výhrada se týká srovnávání zemí. Autor prostřednictvím tabulek a grafů dokumentuje stav a vývoj rozvojové pomoci arabských donorů. Srovnání výše pomoci (ať již v rámci arabských zemí, tak ve vztahu k DAC) však probíhá pouze prostřednictvím absolutního objemu pomoci. Relativní srovnání (ODA/GNI) přitom může poskytnout komplementární informaci, protože zohledňuje kapacitu zemí se na mezinárodní pomoci podílet.

Formální stránka

Práce obsahuje všechny formální náležitosti. Text práce doplňuje 33 přehledně zpracovaných tabulek a grafů.

Po jazykové stránce jde o kvalitní práci s dobrou stylistikou a s minimem jazykových chyb. Naopak seznam zkratk obsahuje vícero překlepů a nevhodně přeložených termínů. V celé práci pak autor často používá anglické termíny i pro koncepty, kde český ekvivalent lze použít (welfare, non-DAC donorské státy, Aid Conditionality, Gross, International Bank for Reconstruction and Development aj.)

Práce s literaturou

Práce s literaturou je na velmi dobré úrovni. Autor pracuje s odbornými zdroji a korektně používá citační aparát. V druhé kapitole autor vychází z již poměrně starého zdroje (Neumayer, 2004) pro identifikaci arabských zemí poskytujících pomoc. Seznam literatury obsahuje menší nekonzistentnosti.

Otázky k diskusi

Autor se může vyjádřit ke klasifikaci determinant pomoci v částech 3.2 a 4.2. Mimo výše zmíněnou otázku nekonzistentnosti mě zajímá pohled autora na samotnou klasifikaci. Jak by autor zdůvodnil zařazení faktorů demokracie, dobrého vládnutí, náboženství a míry inflace do skupiny faktorů potřeb příjemce?

Graf 2 (s. 25) dle popisu znázorňuje vývoj ODA tří arabských donorů na jedné straně a 29 zemí DAC s Evropskou unií na straně druhé. Jsou srovnávány konzistentní skupiny zemí, nebo je růst zemí DAC ovlivněn přijímáním nových členských zemí? Když Saudská Arábie (země se zřejmě největším podílem pomoci) „většinu rozvojových financí vůbec nereportuje“ (s. 44) a i další dvě země zřejmě reportují neúplně, do jaké míry to ovlivňuje provedenou analýzu?

Empirická část zkoumá determinanty pomoci Kuvajtu a SAE (oproti teoretické části, která zahrnuje i Saudskou Arábii; zřejmě kvůli nedostupnosti dat) dohromady. Vzhledem k tomu, že se jedná pouze o dvě země, bylo by přínosné zkoumat je (také) zvlášť?

Shrnutí a doporučení

Diplomová práce zkoumá rozvojovou pomoc arabských donorů. Práce má koherentní strukturu, teoretickou část založenou na odborné literatuře a praktickou část s aplikací regresní analýzy. Výhrady mám k nekonzistentní klasifikaci determinant rozvojové pomoci a k jednostranné komparaci absolutního objemu rozvojové pomoci. Práci hodnotím známkou B, v případě přesvědčivé obhajoby těchto bodů je možné známku zlepšit.

Práci doporučuji k obhajobě a před obhajobou hodnotím známkou B.